

SZPI Hírlevél

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

Még nagyobb forrásvesztés Magyarországnak?

Gasztrometál a pályakezdőkért

Desits Hús - Kolbászból fonják a sövényt, sódaral támogatják

Kollégánk Pálfi István-díjat kapott

BRÜSSZEL & BUDAPEST

A HUSZONHETEK JÓVÁHAGYTÁK, A BRIT EK ELFOGADTÁK A HALASZTÁSI KÉRELMET

2020. január 31-ig elhalasztják az Egyesült Királyság kiválását az Európai Unióból. A huszonhetek brüsszeli EU-nagyköveti egyhangúlag megegyeztek a jelenleg érvényes október 31-i határidő rugalmas kiterjesztéséről. A brit kormány hivatalosan értesítette az Európai Tanács elnökét arról, hogy elfogadta a brit EU-tagság megszűnésének (Brexit) halasztásáról hozott döntést. A rugalmas halasztás lényegében azt jelenti, hogy amennyiben esetleg korábban sikerül a brit kiválás feltételrendszerét rögzítő új szerződés ratifikálása, akkor a szigetország tagsága akár november 30-án vagy december 31-én is megszűnhet.

Forrás: MTI

ELŐREHOZOTT VÁLASZTÁS JÖN AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBAN KARÁCSONY ELŐTT

Kedd este a londoni alsóház – negyedik nekifutásra – elfogadta a parlamenti választás kiírásáról szóló indítványt, amelyet az Egyesült Királyságban december 12-én tartanak meg, amennyiben a Lordok Háza – a brit kétkamarás parlament felsőháza – is jóváhagyja azt. A Munkáspárt módosító javaslatát egy december 9-i választási időpontra az utolsó pillanatban elutasították a képviselők. Boris Johnson miniszterelnök korábban háromszor is sikertelenül próbálkozott elfogadtatni az előrehozott választást az alsóházi képviselőkkel, amelyhez legalább a képviselők kétharmadának jóváhagyására lett volna szükség. Negyedik alkalommal a Munkáspárt támogatásával sikerült megszerezni a szükséges többséget.

Forrás: MTI

FINN KÖLTSÉGVETÉSI JAVASLAT: MÉG NAGYOBB EU-S PÉNZVESZTÉSRE KÉSZÜLHET MAGYARORSZÁG

A finn elnökség jegyezte javaslat szerint közel 30%-os forrásvesztéssel is számolhat hazánk a következő EU-s költségvetés tekintetében, amire reflektálva Schanda Tamás, az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszterhelyettese éles kritikát fogalmazott meg. A múlt heti EU-csúcs költségvetési vitája rávilágított a tagállamok közötti markáns ellentétekre; a korábbi bizottsági büdskétervezetnél is szűkmarkúbb finn javaslat érthető módon borzolja a nettó haszonélvező – tehát az EU-tól különböző csatornákon több forrásból részesülő, mint befizető – országok kedélyeit.

A Bruxinfo értesülései szerint a Brexit eleve 84 milliárd eurós lyukat üt a hétéves költségvetésen, ennek ellenére a nagyobb nettó befizetők nem hajlandók megemelni a befizetéseiket. A nagyobb nettó befizetők valójában az EU-s GNI (nemzeti össztermék) 0,97%-ban maximalizálnák az EU-s költségvetés méretét, míg a nettó haszonélvezők (köztük Magyarország, Spanyolország és Portugália is) hajlandóak lennének 1,14-1,16%-ot befizetni.

A finn elnökség kompromisszumos javaslattal - az 1,03-1,08%-os sávval – állt elő, ami jóval alacsonyabb az Európai Bizottság tavalyi 1,11%-os javaslatánál: konkrétan 35-85 milliárd euróval alacsonyabb költségvetési keretet jelent ez. Annak érdekében, hogy a klasszikus felzárkóztatási pénzek ne szenvedjenek el ehhez mérhető csökkenést, az elnökség átrendezte a nagy kasszák arányát, azonban Magyarország így is reálértéken 26-29%-al kevesebb felzárkóztatási, és legalább 20%-al kevesebb agrárforrásból gazdálkodhatna a következő ciklusban, mint 2014-2020 között. A javaslatban nem látszik olyan kompenzációs forrás, ami ezt a hatalmas mérvű csökkenést ellentételezhetné.

ITM-miniszterhelyettes: „Félperifériának szánunk bennünket (...) az EU-nak már nem célja a felzárkóztatás”

/Folytatás a 2. oldalon ->/

Schanda Tamás, az európai uniós források felhasználásáért felelős tárca miniszterhelyettese vehemens véleménycikkben kritizálta a nettó befizetőket, valamint a finn elnökség megközelítését a témában.

Az államtitkár úr négy pontban fogalmazta meg helyzetértékelését:

1. A nettó befizetők „félperifériának” szánják Magyarországot, amelyet ott is kívánnak tartani. Kolonialista szemléletű analízisében felhánytorgatja a nyugati tagállamok kettős mércéjét, azaz, hogy míg azok „védett piacok” mellett fejlődhettek, addig a 2004 óta csatlakozott tagállamokat más szabályok betartására, piacaik aszimmetrikus megnyitására kényszerítették.

2. Meglátása szerint a kelet-közép-európai országok a csatlakozás óta eltelt időszakban felismerték az összefogás erejét az európai érdekérvényesítésben, amely a régió erősödését hozta. Részletesebb kifejtés nélkül kijelenti, hogy a régió országai már elutasítják, hogy „a nyugati érdekek <beszállító államaiv> tegyék őket.”

3. Cikkében erős hangsúllyal érvel amellett, hogy az EU-támogatások nem könyöradományok, hanem az egységes piac miatt járó kompenzációt testesítik meg. Állítását alátámasztandó idézi Oettinger biztos korábbi kijelentését, illetve egy lengyel tanulmány megállapítását, miszerint Németország valójában nettó haszonélvezője az EU közös költségvetése működtetésének, mert a kelet-közép-európai országokban felhasznált EU-pénzek jelentős része német vállalatokhoz tér vissza. Ehhez kapcsolódva jön az írás egyik legerősebb aktuális megállapítása: „A térségünk országai tehát beruházási lehetőséget, jó üzletet jelentenek a magállamoknak, így az uniós fejlesztéspolitika az ő versenyképességi céljaikat szolgálja. A kohéziós politikát innen nézve nem természetes, hogy a bizottság megmondhatja, mire költsük az uniós forrásokat. Sokkal inkább az volna magától értetődő, ha Magyarország maga dönthetne a források felhasználásáról.”

4. Schanda nézőpontja szerint politikai töltetű a nyugati tagállamoknak a magyarországi EU-s forrásfelhasználás mikéntjére adott kritikája, a felhasználás korlátozása, ami ugyanakkor Brüsszelnek – a szerződések értelmében – nem lenne hatásköre. „A bizottság megmondja, mire és hogyan költsük az uniós forrásokat. A kohéziós politika tartalmi elvárásaira a befizető országok nagy befolyással bírnak, így számos olyan fejlesztésre nagyobb hangsúly helyeződik a támogatásoknál, amely a befizető országoknak fontos”.

Összegzésében a miniszterhelyettes arra jut, hogy a magyar kormány helyesen értékelt: igenis érdemes felvállalni az EU-s intézményekkel szemben a „nemzeti érdekek hangsúlyos képviselét”, mert ez a sajátos magyar modell vezetett el eddig a felzárkózáshoz, ami a szuverén magyar nemzeti érdeket állította a fejlesztéspolitika origójába.

Forrás: Bruxinfo, Portfolio, SZPI

URSULA VON DER LEYEN ELFOGADTA VÁRHELYI OLIVÉR ÉS THIERRY BRETON JELÖLÉSÉT

Alkalmasnak tartja az uniós biztos posztra a magyar és francia jelöltet az Európai Bizottság leendő elnöke. Az még nem biztos, hogy a bővítés- és szomszédságpolitikai portfóliót fogja-e megkapni Várhelyi, Von der Leyen szeretné megvárni, hogy a román kormány is biztost jelöljön. A tagállami kormányokat képviselő Európai Unió Tanácsának is jóvá kell hagynia a döntést, de a legfontosabb kérdés az, hogy a biztosjelölteket mikor hallgatja meg az Európai Parlament. Hivatalosan még nem keresték meg az EP jogi szakbizottságát az Európai Bizottságtól azzal kapcsolatban, hogy végezzék el az anyagi és egyéb érdekek összeférhetlenségét feltáró vizsgálatot. Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy a Brexit-hosszabbítás értelmében Nagy-Britanniának is uniós biztost kell jelölnie, amire Boris Johnson brit miniszterelnök korábban már többször nemet mondott. Itt nemcsak a jelölt személye okoz problémát, hanem az is, hogy milyen portfóliót adjanak a biztosnak, mikor azt elvileg csak néhány hónapig felügyelné.

Forrás: Index, EUrologus

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

EPTK-FELÜLET

**Elektronikus
Pályázó
Tájékoztató és
Kommunikációs Rendsz-
szer**

Az EPTK rendszer célja a döntések, kifizetések felgyorsítása érdekében lehetőséget adni a támogatást igénylők és kedvezményezettek számára, többek között a támogatási kérelmek, hiánypótlások, tisztázó kérdésre adott válaszok, kifogások, közbeszerzési dokumentáció, elszámolások, és szakmai beszámolók, továbbá a projekt fenntartási időszakában, a projekttel kapcsolatos fenntartási jelentések elektronikus úton történő beadására, valamint nyomon követésére.

A felület ezen a weboldalon érhető el:

<https://eptk.fair.gov.hu/>

GASZTROMETÁL A PÁLYAKEZDŐKÉRT

A Nemzeti Programok Igazgatóság e heti rovatában a nagymúltú, rozsdamentes nagy-konyhai gépeket és berendezéseket gyártó Gasztrometál Zrt. tevékenységét, illetve a vállalat által megvalósított európai uniós projektek eredményességét mutatjuk be.

A Széchenyi Programiroda 2011 óta együttműködik Tatabányán a közel kétszáz munkatárssal üzemelő, oktatóközpontként is jelentős Gasztrometál Zrt-vel. Az évek során 13 különböző európai uniós projekt megvalósításában, illetve előkészítésében segítettek tanácsadó kollégáink, amelyek elérhető közelségbe hozták a cég közép- és hosszútávú stratégiai céljait.

Ezen célok közül alapvető fontosságú volt egy, a szűk határidők teljesíthetőségére szabott alkalmazotti struktúra kialakítása, amely lehetővé tette továbbá, hogy folyamatosan garantálják a magas minőséget, a munkavállalók technikai-szakmai képzettségének folyamatos karbantartása mellett. A cég az általános minőségpolitikai elvárásokon túl nagy hangsúlyt helyez a vállalathoz belépő, gyakornok munkavállalók hosszú távú megtartására is.

Ahogy tanácsadó kollégánk, Szárazné Merényi Emma is megerősítette: „A rendszeres kapcsolattartás eredménye, hogy már a projektfejlesztési folyamat elejétől kezdve a projekt záró elszámolásának benyújtásán keresztül, egészen a fenntartási jelentés benyújtásáig folyamatosan képesek voltunk támogatni partnerünket.”

Kiemelkedően sikeres lett a cég több mint 14 millió Ft értékben megvalósított gyakornoki projektje, amelynek célja a fiatal, szakképzett munkaerő kinevelése és megtartása, a nyugdíjba vonuló munkatársak pótlása, továbbá a gyakornokok munkavégzéséhez szükséges eszközök, szerszámok beszerzése volt.

A projektben 10 gyakornokot foglalkoztattak és biztosították számukra a stabil, mindennapos munkatapasztalat megszerzésének lehetőségét. Természetesen mindegyikük számára gondoskodtak a gyártás során használt, megfelelő eszközökről, valamint a biztonságos munkavégzéshez szükséges védőruházatról.

A gyakornoki projekt kapcsán a személyes tanácsadások, találkozók igazodtak a megvalósítás és a fenntartási időszaki dokumentálás üteméhez, valamint a felmerült problémákhoz. Segítséget tudtunk nyújtani a mentori adminisztrációs feladatokra vonatkozó kérdések tisztázásában, a kommunikációs kötelezettségek teljesítésével összefüggő feladatok tekintetében, az EPTK-felület kezelése, illetve működési hibáinak dokumentálása kapcsán, valamint a fenntartási időszak jelentéstételi feladataival összefüggésben.

Partnerünk elmondása szerint a legtöbb nehézséget a bérek elszámolásához alkalmazandó dokumentációs csomag hibátlan összeállítása, és az EPTK-felület működési sajátosságai okozták. A problémák megoldását a kitöltés és a felületre való feltöltés bemutatásával, az útmutatók értelmezésével segítette kollégánk, ezzel juttatva előbbre a majd' hetvenéves múlttal rendelkező, fejlődni kívánó vállalatot.

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

PROJEKTYILVÁNOSSÁG ÉS TÁJÉKOZTATÁS - II. RÉSZ

MEGVALÓSÍTÁSI SZAKASZ

Az előkészítés fontos feladatait már sorra vettük egy korábbi cikkünkben, ahol egyebek mellett a honlap nyilvánossági feladatairól, valamint a projektdokumentumokon kötelező infóblokkokról is szót ejtettünk. Az előkészítés fontos feladatait már sorra vettük egy korábbi cikkünkben (lásd: **4. számunk**).

Általánosságban elmondható, hogy a tájékoztatás és nyilvánosság területén nincs sok lehetőség az improvizációra, meghatározott keretek között mozoghat a kommunikáció. Az **Arculati Kézikönyv 2020** egyértelmű támpontokat, segítséget és mintákat, sablonokat biztosít a kommunikációhoz a Kedvezményezettek számára.

A projekt megvalósítási szakasza kommunikációs szempontból a projekt fizikai megkezdésétől a projekt fizikai befejezéséig tart.

Ahogy tehát az előkészítő szakaszt is, a megvalósítási teendőket is az elnyert támogatás összege mentén tudjuk elkülöníteni. Itt is érvényes a 150 millió Ft támogatási összeghatár, amely felett nagyobbak az elvárások a projekt megvalósításához tartozó tájékoztatás és nyilvánosság szempontjából is.

Sajtóközlemény:

A projekt megkezdéséről hírt adó sajtóközlemény megküldése, bár költséggel nem jár, ha a kiírás máshogy nem rendelkezik 150 millió Ft támogatási összeg alatt a **Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei (továbbiakban: KTK)** alapján nem kötelező kommunikációs elem.

Ha mégis szükséges vagy a pályázó saját vállalatát tett rá, megkönnyítheti a projektgazda életét a sajtóközlemény minta, amely a KTK 2020 dokumentum II. számú mellékletében található.

A sajtónyilvános események:

Amennyiben sajtónyilvános esemény szervezését tervezi a projektgazda, (csak 150 millió felett releváns) fontos tudni, hogy erről minimum 10 naptári nappal előtte írásban kell értesíteni a Támogatót, feltüntetve benne a meghívót és a meghívottak körét is.

Az esemény minden nyomdai kellékére vonatkozóan az ültető kártyától a roll-up-ig pontos sablonokkal vértelmezheti fel magát a kedvezményezett az **Arculati Kézikönyv 2020** iránymutatásait követve.

Tájékoztató táblák:

Talán sablonosnak és egyszerűnek tűnik a feladat, mégis gyakran előfordul, hogy javításra szorul a teljesítés, vagy elmarasztalás történik ezzel a projektelemmel kapcsolatban. /Folytatás az 5. oldalon ->/

JÓ TUDNI

Amennyiben a tervezett létszámnál jelentősen résztvevő jelenik meg a rendezvényen, akkor az elmaradt résztvevők arányában a Támogató csökkentheti az elszámolható költséget.

Ez tehát körültekintő tervezést és előrelátást igényel a leendő létszámot tekintve, valamint amennyiben látható, hogy nem lesz meg a kellő létszám, minden esetben előzetesen jelezni kell a Támogató felé és egyeztetni kell az esetleges módosítási lehetőségekről.

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

MI AZ A TÉRKÉPTÉR?

A pályázati e-ügyintézés egyik virtuális felülete, ahol fellelhetők az eddig támogatásban részesített projektek fotó illetve videó anyagai. Ennek használatát cikksorozatunk következő részében mutatjuk be, ahol a tájékoztatás és nyilvánosság projektzárás kapcsán felmerülő feladatait, az elkerülendő hibákat ismertetjük majd.

Gyakori hiba például, hogy nem a megfelelő helyre vagy nem a megfelelő időben kerül kihelyezésre a tábla, esetleg nem kerül javításra időben a projektben vagy a kedvezményezett feltüntetett adataiban történt változás.

A tábla, vagy táblák kötelező, valamennyi projektre érvényes, szigorúan meghatározott elemeinek tervezését az úgynevezett **tábla generátorban** kell elvégezni. Érdemes észben tartani, hogy ennek ellenére és ezen felül kötelező a Támogatóval előzetesen egyeztetni az elkészült látványtervet.

Mindezt már úgy kell tervezni időben, hogy a „projekt tényleges, fizikai megkezdésekor – de legkésőbb a szerződéskötést követő 30 napon belül - köteles a projekt helyszínén, jól látható helyen kihelyezni” ahogya a KTK azt előírja.

Médiamegjelenések:

A médiamegjelenések ügyében már nagyobb biztonságban lehet a pályázó, hiszen kommunikációs tervében, a Támogató által jóváhagyott médiavásárlási terve birtokában ahhoz igazodva tudja tervezni a megvalósítást. Ez az elem csak 500 millió feletti támogatási összeg esetében tervezhető az infrastrukturális beruházások esetében.

Gyakori hibalehetőség, hogy a tervezett kommunikáció nem illeszkedik a projektkommunikáció célcsoport-köréhez, nem az őket elérő legalkalmasabb eszközök kerülnek kiválasztásra.

Fotódokumentáció:

Ezen pont esetében nem az elszámolásokhoz szükséges alátámasztó fotódokumentációról van szó, hanem professzionális fotós által készített kiadványokban felhasználható képek készítéséről. Ez az elem talán a legdemokratikusabb mind közül, hiszen elnyert összegre tekintet nélkül valamennyi projektnek kötelező elem.

A beruházások előtt és után, valamint az eszközökről és a képzések esetében is 3 nagy felbontású fényképet kell készíteni majd a „TÉRKÉPTÉR”-re feltölteni. A fotók kapcsán még a minimális felbontást is közli a KTK útmutatója.

Címlap > Eredmények > Térképtér

TÉRKÉPTÉR

OpenStreetMap térképen teszi megismerhetővé a támogatott projekteket, keresés indítható földrajzi elhelyezkedés (település) szerint, illetve szűrés indítható programok alapján.

TÉRKÉPTÉR SZÉCHENYI2020

TÉRKÉPTÉR 2007-13

A TÉRKÉPTÉR térinformatikai alkalmazást a támogatást elnyert projektek vizuális és térképi bemutatásához fejlesztettük ki.

A TÉRKÉPTÉR OpenStreetMap térképen teszi megismerhetővé a támogatásban részesített projekteket, melyek között különböző **szűrési feltételek szerint** lehet böngészni, keresni:

- **Térbeli** elhelyezkedés szerint (régiónál a kistérségi besoroláson keresztül a településig).
- **Tartalom** (operatív programok) szerint.

A **megjelenítés** a magas projektszámra tekintettel úgy történik, hogy a térképen összevonásra kerülnek a könnyebb áttekinthetőség céljából az azonos földrajzi területen megvalósuló projektek. A térkép léptékének csökkentésével (nagyítással) ezek az összevonások automatikusan kibontásra kerülnek egészen a legrészletesebb térképnézeti szintig, ahol az összevont számértékre kattintva megjelenik az adott területen megvalósuló valamennyi projekt külön-külön pontként ábrázolva. Az egyes projektjelölők színe annak megfelelően változik, hogy az adott projekt mely operatív program keretében, vagy támogatási forrásából nyert el támogatást. Az összevont projektjelölők esetében a projektek számát tartalmazó kör kerületén diagramszerűen látható színekkel elkülönítve, hogy az adott területen milyen arányban mely programok keretében kerültek megvalósításra a projektek.

MAGYAR NEMZETI VIDÉKI HÁLÓZAT

**DESITS HÚS - KOLBÁSZBÓL
FONJÁK A SÖVÉNYT,
SÓDARRAL TÁMOGATJÁK**

HAGYOMÁNY

A régi disznóvágásokat azért télen tartották, mert a hidegben kisebb a baktériumok elszaporodásának esélye, tovább elállt a hús. Tudták azonban az eleink, hogy a fagyos idők elmúlnak, így nemcsak a hidegre alapoztak, hanem olyan eljárásokat is alkalmaztak, amelyekkel meg lehet állítani a bomlási folyamatokat. A legkomplexebb tartósítási eljárás a füstölés. Régen a falusi házakban szabad kémény volt, ebben füstölték meg a húsokat, amelyekkel aztán megtöltötték a kamrát.

Mintaprojekt-bemutató cikksorozatunk e heti részében a Vas megyei Rábapatyon található Desits Hús Családi Gazdaságot mutatjuk be. A Magyar Nemzeti Vidékfejlesztési Hálózat szervezésében rendezett rábapatyi termelői piacon mutatkozott be Desits Zoltán, a Desits Hús tulajdonosa, aki a rendezvényt követően osztotta meg velünk húsipari tapasztalatait, valamint bemutatta saját családi vállalkozását. A rendezvény célja első sorban a helyi gazdák együttműködésének létrehozása, illetve hálózatba szervezésének lokális igénye, de hasonlóan fontosnak tartják még a vidéki termelők széleskörű, információ cseréjének megteremtését országos szinten is. /Folytatás a 7. oldalon ->/

PROGRAMAJÁNLÓ

Bakony Expo

2019.11.08-10.

8200 Veszprém, Külső-Kádártai út 2 (Veszprém Aréna)

<https://www.bakonyexpo.hu/>

Idén hatodik alkalommal november 8-10. között várja látogatóit a Bakony Expo, a bakonyi ízek vására. A három napos rendezvénynek idén is a Veszprém Aréna ad otthont. November 8-án, pénteken 14-19 óra között, november 9-én, szombaton 9-19 óra között, november 10-én, vasárnap pedig 9-18 óra között helyi termelők, vásárolók és kézművesek kínálják portékáikat. A Bakony Expo rendezvényein megismerkedhetünk a tájegységre jellemző gasztronómiai és népi kulturális hagyományokkal, míg szórakoztató színpadi produkciók és a helyi konyhával kapcsolatos témák is terítékre kerülnek.

A TERMÉSZET ÍZE – A VIDÉK PORTÉKÁJA

BAKONYI ÍZEK VÁSÁRA

2019. NOVEMBER 8-10.
VESZPRÉM ARÉNA

WWW.BAKONYEXPO.HU

BAKONY EXPO

MAGYAR NEMZETI VIDÉKI HÁLÓZAT

LEXIKON

Brojlercsirkének nevezik az intenzív technológiával nevelt, 7-8 hetes korban levágott, 2-2,5 kg-ig hizlalt tyúkot.

A brojlercsirke 42-49 napos korú 1.8-2.5 kg élőtömegű vágócsirkét jelent.

Ezt a nagy élőtömeget ilyen rövid idő alatt csak úgy lehetséges elérni, ha megfelelő hústípusú hibridet választ a termelő, betartja a technológiában előírt tartási-feltételeket (állománysűrűség, hőmérséklet, páratartalom, stb.), és az állatok táplálóanyag szükségletének megfelelő takarmányt biztosít.

Ez utóbbit az MNVH az általa gondozott platformokon keresztül valósítja meg, és kiemelt célja a vállalkozói kedv népszerűsítése is. Desits Zoltán igazi vidéki ember, tele munkával, energiával és vidámsággal. Állattartó, húsfeldolgozó, piaci értékesítő, közösségi ember.

Családja, munkája és szűkebb közössége Rábapatyhoz kötik, de egész Vas megyét járja, így mindenhol ismerik. A nagyobb termelői piacok állandó résztvevője, hagyományőrző rendezvények lelkes vendége, a piacokon termékeit személyesen kínálja, ahol mindig van kóstolási lehetőség is. A közösségi rendezvényekre csapatával együtt érkezik, finomakat főznek, mesélnek saját közösségük értékeiről, kóstoltatnak, így közösségi élményt varázsolva az arra járóknak. Gyerekkorom óta kedvelem a háziállatokat – meséli Zoltán – szüleim neveltek sertéseket, baromfikat, nyulakat. Kiskoromban rám ragadt az állatok szeretete. 1984 óta vagyok állattartó, előbb húshibrid brojler csirke tartásával, majd a későbbiekben kezdtünk el sertésstenyésztéssel foglalkozni, amely mára már családi gazdaságunk fő profilja lett. Tevékenységünk legnagyobb részét ez tölti ki, Zoltán ragaszkodik a szüleitől megtanult régi hagyományokhoz, és csak tradicionális módon készíti termékeit, amik ennek köszönhetően nem csupán nagyon ízletesek, de egészségesek is. Piaci tapasztalata alapján a mai, főleg vidéki ember is keresi a füstölt árut, sokan inkább ezt választják, mint a gyorspácoltat. Zoltán véleménye szerint ez egyrészt a pikánsabb, teltebb ízek kedvelését jelenti, másrészt azt, hogy a vásárlók még mindig – a hűtőszekrények világában is – megbízhatóknak, egészségesnek tartják a századokon át alkalmazott hagyományos tartósítási eljárást.

Desits Zoltán rábapatyi udvarán szekrényyszerű füstölők állnak, akác fűrészporral tüzei őket, ami nem lánggal ég, csak füstöl. Az egyikben kolbászok, a másikban 1-2-3 kilogrammos sonkák készülnek. A füstölés technikája olyannyira régi, amilyen régóta ismeri a tüzet az ember. A füst hatására a hús finomabb lesz, és hosszú ideig eláll. A lakóház melletti épület helyiségei jelenleg üresek, a hatalmas kampók, fémemelvények a disznó szétvágását, bontását segítik. Az egyik falon most csak díszleg a csontfűrész. Mellette lánckötény lóg – nehéz, mint a középkori lovagok páncélinge –, ez is a csontozáshoz kell, hogy bele ne szaladjon a nagykés a hentes hasába, ha vágóeszközzel dolgozik. A felszerelésnek a lánckesztyű is része, amely véd a csontszilánkoktól. Mesélve is félelmetes a szétbontás annak, aki nem látott még az elejétől végig egy feldolgozási folyamatot – szinte halljuk, ahogy újra és újra lesújt, csattog a bárd. Ha csak az asztalra fókuszálunk, sokkal barátságosabb a helyzet: a disznóságok kínálatát jó borok ígérete fűszerezi.

A tepertő, kolbász, sonka, színkaraj, disznósajt és más finomságok ígézetében a fateknőket nézegetjük a szekrény tetején: régen ebben sózták a húst, keverték a hurka- és a kolbásztölteléket disznóvágáskor. Ma is használják még, mondja Zoltán, ha közösségi rendezvényre mennek, jól szolgál, csak nehéz elmosogatni. Ott volt velünk például a Rábapatyi Kolbásztöltő Fesztiválon, de rendszeresen megfordul a megyei böllérfesztiválon is. A Rábapatyért Közhasznú Egyesület tagjaival részt szoktak venni a sárvári Nádasdy Fesztiválon, az oszkoói Orbán-napon, illetve a szentgottárdi Történelmi Napokon.

A füstölés előkészítéséről megtudtuk, hogy három hétig állnak besózva a húsok a hűtőkamrában (+5 °C fokos hőmérsékleten), ez idő alatt legalább egyszer átforgatják az egészet. Utána fűszeres pácot készítenek babérlevéllel, egész borssal, korianderrel, mustármaggal, és abba teszik át egy hétre a darabokat. Ezután felfűzik őket egyenként madzagra, és öt napig füstölik, majd érlelik őket. Átmegyünk az érlelőhelyiségbe, húspárti nagyevők számára ez a paradicsom előszobája. A 6-7 Celsius-fokos hűvösben sonkák, tarják, oldalasok lógnak a rudakon. Amint elmondja: szokásosan a disznó levágásától számítva öt hét telik el, mire idekerülnek. Úgy látszik, hogy a hentes is kedvére való alkotómunkát végzett darabolás közben: változatos méretben és formai gazdagságban sorjáznak a szalonnák, színkarajok, sonkák – nagyobbak, kisebbek.

Amelyikről a zsíros részt levágták, az a „diója”. Bámulva, szimatolva állunk a tartósítás művészetében, szinte csavarja az orrot az erős füstöltaroma-orgia. A kolbászoknak külön érlelőhelyiséget alakított ki a gazda – rend, fegyelem, „szálerdő” –, nincs is mit hozzátenni: fokhagymás, köményes, sós-borsos, paprika nélküli, valamint csemege- és csípős rudakban látjuk megelevenedni a magyar mondást: jó a hosszú kolbász és a rövid prédikáció.

NEMZETKÖZI TERÜLET

PROGRAMAJÁNLÓ

Ezen a héten Olvasóink figyelmébe ajánljuk a Magyarország-Szerbia Együtműködési Program Colourful Cooperation elnevezésű projektének keretében megrendezett alábbi programokat. A projekt célja a két ország lakosainak közelebbi megismertetése egymás kultúrájával olyan sokszínű, érdekes rendezvényeken és eseményeken keresztül, mint a következők:

Daruvonulás az Alföldön

2019.11.05., 17:00

6000 Kecskemét, Liszt F. utca 19. (Természet Háza)

November 5-én, 17 órakor rendezik az Ötórai zöldtea című rendezvényt Kecskeméten, a Természet Házában. A téma a dél-alföldi daruvonulás lesz, az előadó: Albert András, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa. Az előadáson a részvétel ingyenes. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság látogatóközpontjában, a Természet Házában természetismereti szakkörök, csoportfoglalkozások, előadások, időszaki kiállítások várják az érdeklődőket.

Ősi rituálék elevenednek meg a Kolo színpadán

2019.11.07., 19:00

6782 Mórahalom, Röszei út 44. (Szerb Kulturális Központ)

A Kamakiri Dance Company különleges előadása betekintést nyújt az óskandináv népek kultúrájába, mitikus hitvilágukba, életük szertartásos mozzanataiba. A táncosok törzsi lüktetésű, dinamikus energiákat mozgatnak meg, megmutatva ezzel a viking mentalitást, értékeket, tisztaságot, illetve az isteneikkel való kapcsolatteremtésre való törekvést.

INTERRREG IPA CBC
Magyarország-Szerbia

NEMZETKÖZI TERÜLET

AKNAMENTESÍTÉSI PROGRAM A MAGYAR-HORVÁT HATÁRTÉRSÉGBEN

A De-mine HU-HR II. elnevezésű magyar-horvát határokon átnyúló projekt a Magyarország-Horvátország Együttműködési Program keretén belül valósult meg. A projekt európai uniós szinten is elismerést nyert, illetve több olyan neves lapban is megjelent, mint a brüsszeli **Panorama Magazine**, amely az Európai Bizottság Regionális Politikai Főigazgatóságának kiadványa. A projekt célja a határtérség aknamentesítése és ezzel együtt a helyiek és turisták által szabadon látogatható területek bővítése a Délszláv háború okozta természeti károk helyreállítása által. A rehabilitációnak köszönhetően a terület kiváló lehetőséget kínál olyan szabadidős programokra, mint a vadászat vagy horgászat, ezzel fellendítve a környéken a vidéki turizmust. A projekt 24 hónapon keresztül futott (2016. június 1. és 2018. május 31. között), ami alatt összesen 240 szárazföldi aknát és 66 egyéb veszélyes tüzesszközt találtak és pusztítottak el a horvát határtérségben, míg Magyarországon elsődlegesen gépfegyver lőszerből, gránátokból és egyéb gyújtóberezendésből álló fémszemét felkutatása, hatástalanítása és elszállítása történt a határhoz közel.

További információkért, kérjük, látogasson el az alábbi címekre:
<http://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/europai-tamogatasok/egyeb-forrasok/befejezodott-a-de-mine-hu-hr-ii-projekt>

Videó:
<https://www.youtube.com/watch?v=c3WTEsiXPNM>

HOLOP SILVESTER KOLLÉGÁNK PÁLFI ISTVÁN-DÍJAT KAPOTT

Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma október 28-án Pálfi István díjat adományozott az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program titkárság-vezető-helyettesének, Holop Silvesternek a magyar-szlovák határtérségben végzett kiemelkedő munkájának elismeréseként. A hazai kitüntetett Csókási Eszter lett, a Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió ügyvezető igazgatója.

A díjakat Magyar Levente miniszterhelyettes úr adta át, aki beszédében Pálfi István özvegyét, Pálfi Anikót is köszöntötte.

Pálfi István (1966-2006) „tragikusan fiatalon elhunyt magyar európai parlamenti képviselő volt. Különös érzékenységet tanúsított a határtérségek gazdasági és szociális problémái iránt. Nem véletlen, hogy az európai területi társulásokról (EGTC) szóló uniós rendeletet előkészítő bizottság munkájában is aktívan vett részt, amely az Európa történelmében sok konfliktust okozó határok elválasztó hatásának csökkentése tekintetében a legperspektivikusabb eszközt alkotta meg, amely a határ menti önkormányzatok közötti együttműködést hivatott segíteni.

A 2010-ben hivatalba lépett magyar kormány díjat alapított Pálfi István emlékére, amelyet minden évben olyan szakembernek nyújtanak át, akik kiemelkedően sokat tettek a határon átnyúló együttműködések érdekében.”

Forrás: http://cesci-net.eu/palfi_istvan

